U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Marie Turkové, JUDr. Milana Kamlacha, JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Jaroslava Vlašína v právní věci žalobce: **S. H.,** zastoupen JUDr. Alenou Strnadovou, advokátkou, se sídlem Liberec, Tovaryšský vrch 1358/3, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 23. 10. 2006, č. j. 59 Az 42/2006 - 20, a o návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti stížnosti,

t a k t o :

I. Kasační stížnost **s e o d m í t á** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Krajský soud v Ostravě shora označeným rozsudkem, zamítl žalobu, jíž se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 3. 2006, č. j. OAM-330/VL-07-08-2006, a rozhodl dále, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. Přezkoumávaným rozhodnutím žalovaného byla žádost žalobce o udělení azylu zamítnuta jako zjevně bezdůvodná podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Žalovaný se pro nadbytečnost nezabýval podmínkami pro udělení azylu podle § 13 a § 14 zákona o azylu, ani překážkami vycestování podle § 91 téhož zákona, což odůvodnil tím, že aplikace těchto ustanovení se váže na ustanovení § 12 zákona o azylu, kterého v daném případě užito nebylo.

Proti tomuto rozsudku podal žalobce (dále též „stěžovatel“) včas kasační stížnost.

Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná.

S ohledem na ochranu veřejných subjektivních práv fyzických a právnických osob je vhodné připomenout, že v případě řízení o kasační stížnosti byla soudní ochrana stěžovateli již jednou poskytnuta individuálním projednáním jeho věci na úrovni krajského soudu, a to v plné jurisdikci. Další procesní postup v rámci správního soudnictví nezvyšuje automaticky míru právní ochrany stěžovatele, a je podmíněn již zmíněným přesahem vlastních zájmů stěžovatele.

Zákonný pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, představuje typický neurčitý právní pojem. Do soudního řádu správního byl zaveden novelou č. 350/2005 Sb. s účinností od 13. 10. 2005. Jeho výklad, který demonstrativním výčtem stanovil typická kriteria nepřijatelnosti, byl proveden např. usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, www.nssoud.cz.

Nejvyšší správní soud v citovaném rozhodnutí shledal, že o přijatelnou kasační stížnost se může typicky, nikoliv však výlučně, jednat v následujících případech: 1) Kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; 2) Kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně. Rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu; 3) Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit tzv. judikatorní odklon. To znamená, že Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně; 4) Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad na hmotněprávní postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud: a) Krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu; b) Krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. Zde je však třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud není v rámci této kategorie přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že kdyby k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Nevýrazná pochybení především procesního charakteru proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby způsobila přijatelnost následné kasační stížnosti.

Přijatelnost kasační stížnosti je třeba odlišovat od přípustnosti kasační stížnosti na straně jedné a důvodnosti na straně druhé. Přípustnost (či spíše absence některého z důvodů nepřípustnosti) kasační stížnosti je dána splněním zákonných procesních předpokladů, jako je včasné podání kasační stížnosti (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), řádné zastoupení (§ 105 odst. 2 s. ř. s.), absence dalších zákonných důvodů nepřípustnosti (§ 104 s. ř. s.), apod. Důvodnost kasační stížnosti na straně druhé je otázkou věcného posouzení kasačních důvodů stěžovatelem uváděných (§ 103 odst. 1 s. ř. s.).

Pokud kasační stížnost splňuje zákonné podmínky procesní přípustnosti, pak je zkoumán přesah vlastních zájmů stěžovatele, tedy její přijatelnost. Jinými slovy, přichází-li stěžovatel s námitkami, o nichž se Nejvyšší správní soud vyslovil již dříve a své rozhodnutí zveřejnil, není nutné ani efektivní, aby v obdobné věci znovu jednal a rozhodoval, když výsledkem by nepochybně byl stejný závěr. Teprve je-li kasační stížnost přípustná i přijatelná, Nejvyšší správní soud posoudí její důvodnost.

Z výše uvedeného plyne, že v zájmu stěžovatele v řízení o kasační stížnosti ve věcech azylu je nejenom splnit podmínky přípustnosti kasační stížnosti a svoji stížnost opřít o některý z důvodů kasační stížnosti stanovený § 103 odst. 1 s. ř. s. Zájmem stěžovatele je rovněž uvést, v čem spatřuje přesah svých vlastních zájmů, a z jakého důvodu by tedy měl Nejvyšší správní soud předloženou kasační stížnost věcně projednat.

Zde je nutné uvést, že stěžovatel žádné důvody přijatelnosti kasační stížnosti netvrdil a Nejvyšší správní soud se mohl otázkou přijatelnosti jeho kasační stížnosti zabývat pouze v obecné rovině za použití shora nastíněných kriterií.

Stěžovatel v kasační stížnosti konstatoval, že ji podává z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Dále uvedl, že v řízení o žalobě před krajským soudem v Ostravě byla porušena jeho zákonná práva, jelikož mu nebyla umožněna účast v tomto řízení. Výzvu krajského soudu podle § 51 s. ř. s. převzal v českém jazyce a nereagoval na ni, protože mu nebylo poskytnuto zákonné poučení v jeho mateřském jazyce, čímž krajský soud nedostál své povinnosti stanové v ust. § 36 s. ř. s; krajský soud nepostupoval vůči stěžovateli v souladu s čl. 37 odst. 2 Listiny základních práv a svobod. Stěžovatel z tohoto důvodu považoval rozhodnutí krajského soudu za nesprávné, měl za to, že bylo stiženo nepřezkoumatelností z důvodu vady řízení před soudem, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé a žádal, aby napadený rozsudek byl zrušen a věc byla vrácena krajskému soudu k dalšímu řízení. Současně stěžovatel žádal, aby Nejvyšší správní soud přiznal jeho stížnosti odkladný účinek.

Nejvyšší správní soud z obsahu spisu zjistil, že v žalobě podané dne 6. 4. 2006 u Krajského soudu v Ostravě stěžovatel mimo jiné uvedl, že chce být přítomen u soudního jednání ve smyslu § 49 s. ř. s., při kterém bude jeho žaloba projednána, nesouhlasil s tím, aby o jeho žalobě bylo rozhodnuto bez nařízení jednání podle ust. § 51 s. ř. s., a dále požádal aby jednání před soudem bylo vedeno v jazyce ruském.

Krajský soud v Ostravě poté stěžovateli zaslal obsílku obsahující výzvu zda souhlasí s projednáním a rozhodnutím věci bez nařízení jednání podle § 51 s. ř. s. zároveň s předvoláním účastníka k prvnímu jednání (ve věcech, v nichž může být jednáno bez přítomnosti účastníků vzor 014 o. s. ř.) na den 23. 10. 2006. Uvedená výzva i předvolání byly stěžovateli zaslány v jazyce, ve kterém požádal, aby bylo vedeno jednání, tedy v jazyce ruském, z čehož vyplývá, že jim stěžovatel zcela jistě porozuměl.

Předmětná obsílka byla uložena na poště x Z. u B. dne 21. 8. 2006 poté, kdy stěžovatel nebyl zastižen poštovní doručovatelkou v místě svého pobytu (P. s. Z., Z. u R., P.-P. x). Stěžovatel obsílku osobně převzal dne 4. 9. 2006, což potvrdil vlastnoručním podpisem na doručence, která je založena ve spisu, na písemnosti mu zaslané nereagoval a k nařízenému jednání se nedostavil.

Krajský soud v Ostravě přitom usnesením ze dne 17. 8. 2006, č. j. 59Az 42/2006 – 16, ustanovil pro řízení tlumočníka z jazyka ukrajinského a ruského - paní S. A. a uložil jí, aby se dostavila k ústnímu jednání nařízenému na den 23. 10. 2006, čemuž tlumočnice vyhověla a k nařízenému jednání se dostavila.

V dané věci tudíž Krajský soud v Ostravě postupoval správně, když na základě žádosti stěžovatele uvedené v žalobě nařídil jednání, k tomuto jednání stěžovatele v jazyce,

ve kterém požadoval a nepochybně mu i rozuměl, řádně a včas předvolal. Nejvyšší správní soud na tomto místě podotýká, že v posuzované věci tak nedošlo k porušení ust. § 49 odst. 1 s. ř. s., dle kterého k projednání věci samé nařídí předseda senátu jednání a předvolá k němu účastníky tak, aby měli k přípravě alespoň deset pracovních dnů, neboť předvolání bylo stěžovateli doručeno do vlastních rukou s několikatýdenním časovým předstihem. Zajistil i přítomnost tlumočníka na jednání; stěžovatel se k jednání přesto nedostavil. Nejvyšší správní soud proto v posuzovaném případě nezjistil porušení ust. § 36 s. ř. s a čl. 37 odst. 2 Listiny základních práv a svobod a nedovodil tak ani naplnění důvodu kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

Námitkou spočívající v tom, že účastníku řízení před soudem nebyla doručena výzva podle § 51 s. ř. s., resp. mu taková výzva doručena byla, ovšem v českém jazyce, se Nejvyšší správní soud dostatečně zabýval např. v rozsudku ze dne 16. 6. 2005, č. j. 1 Azs 223/2004 - 32, www.nssoud.cz, v rozsudku ze dne 14. 7. 2005, č. j. 3 Azs 119/2005 - 77, publikovaném pod č. 686/2005 Sb. NSS, nebo v rozsudku ze dne 17. 8. 2005, č. j. 1 Azs 7/2005 - 39, www.nssoud.cz. nutno však zdůraznit, že tvrzení stěžovatele o tom, že výzvu krajského soudu dle § 51 s. ř. s. převzal v českém jazyce je nepravdivé, neboť ze spisu prokazatelně vyplývá, že mu tato výzva byla doručena v jazyce ruském, tedy v jazyce, kterému rozuměl, a v němž požadoval konat jednání ve věci samé. Je třeba připustit, že uvedená výzva stěžovateli vůbec být doručována nemusela, protože stěžovatel již v žalobě požádal o projednání věci ve své přítomnosti a jak již Nejvyšší správní soud konstatoval ve svém rozhodnutí ze dne 27. 9. 2006, č. j. 7 As 61/2005 - 107**,** pokud účastník řízení již jednou vyslovil svůj nesouhlas s rozhodnutím věci bez jednání a soud mu následně doručí novou výzvu podle § 51 odst. 1 s. ř. s., na niž účastník nereaguje, nelze o věci samé rozhodnout bez jednání, neboť účastník svůj nesouhlas již jednou vyslovil. Právní fikci souhlasu s takovým projednáním věci tak za dané procesní situace nelze použít. Nicméně, krajský soud tuto fikci v dané věci nepoužil a pokud stěžovateli výzvu zaslal, učinil tak zřejmě proto, že chtěl stěžovatele o zmíněné možnosti informovat v jazyce, kterému rozumí. Současně mu však zaslal předvolání k jednání, čímž stěžovatelův předchozí požadavek, aby nebylo jednání bez jeho přítomnosti, plně respektoval. I když jde ze strany krajského soudu o určitou nepřesnost, pokud oznámení o možnosti postupu podle § 51 odst. 1 s. ř. s. stěžovateli znovu doručoval, nejde o pochybení, které by mohlo mít za následek nezákonnost jeho rozhodnutí o věci samé. Jednání se v projednávané věci konalo a stěžovateli nebyla odňata možnost se ho zúčastnit.

Z výše uvedeného je zřejmé, že ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje dostatečnou odpověď na všechny přípustné námitky podávané v kasační stížnosti. Za situace, kdy stěžovatel sám žádné důvody přijatelnosti kasační stížnosti netvrdil, Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele.

Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost nepřijatelnou, proto ji podle ustanovení § 104a s. ř. s. odmítl.

Stěžovatel rovněž požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. V situaci, kdy byla kasační stížnost odmítnuta, se Nejvyšší správní soud tímto návrhem již nezabýval, nehledě na to, že odkladný účinek nastává podáním kasační stížnosti proti rozhodnutí krajského soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci mezinárodní ochrany přímo ze zákona podle § 32 odst. 5 zákona o azylu.

O náhradě nákladů řízení před Nejvyšším správním soudem bylo za použití ustanovení § 60 odst. 3 a § 120 s. ř. s. rozhodnuto tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť kasační stížnost byla odmítnuta.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 16. března 2007

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu